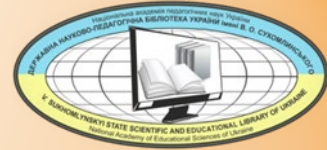

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО

#працюємо_для_перемоги

#книжкові_скарби_освітянам

Іммануїл Кант (1724–1804) – філософ, науковець, гуманіст

до 300-річчя від дня народження

Підготовлено з використанням наукового об'єкту «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напрямку 19–20 ст. (1850–1917 рр.)», що становить національне надбання України.

Біографія

Іммануїл Кант – німецький філософ, педагог, основоположник німецької класичної філософії, народився 22 квітня 1724 р. в східній частині Пруського королівства, у м. Кенігсберг, у сім'ї Іогана-Георга Канта (місцевого ремісника) та Анни-Регіни (родом з Нюрнберга). Його прадід по батьківській лінії – Ріхард – був вихідцем із Прекуле (нині місто в Латвії). Іммануїл був четвертою дитиною в родині (усього в його батьків було 9 дітей, з них вижило 5 – окрім Іммануїла, його старша сестра, дві молодші сестри і молодший брат).

У своїх спогадах про батьків Кант писав:

«Мої батьки, вихідці зі стану ремісників, були людьми зразкової чесності, моральної благопристойності й порядності, не залишивши спадщини (але також і боргів), дали мені виховання, яке, якщо дивитися на нього з морального боку, не могло бути кращим і за яке я, при кожному спогаді про рідних, відчуваю безмірну вдячність».

Змалечку І. Кант мав досить слабе здоров'я. У сім'ї панував дух життєрадісності та спокою, який не могли похитнути, як зазначив у своїх спогадах Кант, ніякі пристрасті. Носієм цього духу була його мати, і саме їй він зобов'язаний усіма кращими якостями своєї душі. Коли Канту було 13 років, його мати померла.

Іммануїл Кант

Батько

Йоганн Георг Кант

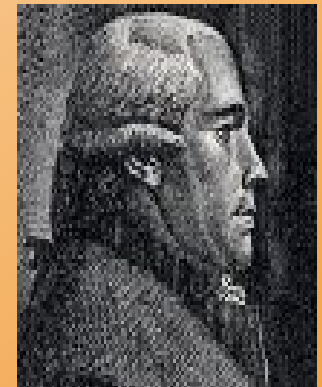

Мати

Анна Регіна Рейтер

Брат

Йоганн Гайнріх Кант

Королівський **колегіум Fridericianum** (пізніше також названий **Friedrichs-Collegium**) в Кенігсберзі

Albertus-Universität Königsberg
Кенігсберзький університет Альберта

Початкову освіту Кант здобував у гімназії «Фрідріхс-Колегіум» у 1732 р.

У 1740 р Іммануїл став студентом теологічного факультету Кенігсберзького університету Альберта. Найбільше його цікавили природознавство, філософія, математика.

У 1746 р він опублікував свою першу працю «Думки про справжню оцінку живих сил», яка передбачалася як дисертація, але яку було опубліковано німецькою мовою як полеміку.

Коли його батько в 1744 р. серйозно захворів, а згодом, у 1746 р., помер, Канту довелося забезпечувати не тільки своє життя, а й молодших брата і сестру. Він залишив Кенігсберг і обійняв посаду приватного вчителя у реформатського проповідника Данієля Ернста Андерша у Юдтшені поблизу Гумбіннена – швейцарської колонії переважно франкомовних поселенців.

Gedanken von der wahren Schätzung der lebendigen Kräfte
(1746)

(Думки про справжню оцінку живих сил)

Schloß Waldburg-Capustigall
Gemälde von Gräfin Melanie v. Stürgkh
frei gestaltet nach der Ansicht von 1808, s. S. 162

Замок Вальдбург-Капустигаль

У 1748 р. Канта зазначено як хрещеного батька в місцевому церковному реєстрі, де він згадується як **studiosus philosophiae**, тому Кант все ще був зарахований до Альбертини. Пізніше працював вихователем у маєтку майора Бернхарда Фрідріха фон Гюльзена на Грос-Арнсдорфі біля Морунгена приблизно до 1753 р.

Свою третю роботу він знайшов поблизу Кенігсберга в замку Вальдбург-Капустигаль у родині Кейзерлінгів, що також дало йому доступ до вищого суспільства Кенігсберга. Він навчав двох пасинків Кароліни фон Кейзерлінг, з якими поділяв взаємне захоплення протягом усього життя.

У 1754 р., після зміни поколінь на деяких кафедрах у Кенігсберзькому університеті, Кант повернувся до Кенігсберга. І тільки в 1755 р. почав викладати в рідному університеті, хоча це було не дуже легко.

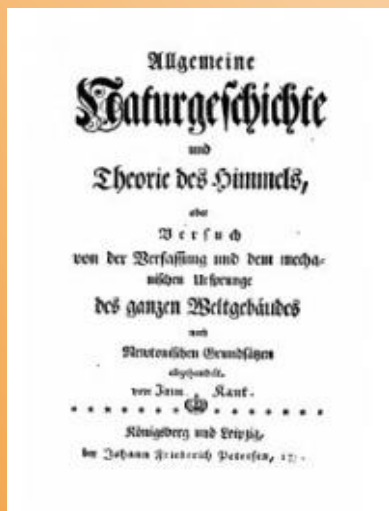
У квітні 1755 р. подав статтю «De Igne» як свою дисертацію, що надавала право на викладацьку діяльність. У тому ж році він опублікував свою першу велику працю «**Загальна природна історія та теорія небес**», яку спочатку було погано сприйнято.

«**Nova dilucidatio**», яка стосувалася «перших принципів метафізичного знання», з'явилася у вересні того ж року як друга університетська дисертація, за захист якої він отримав *venia legendi* і зміг взятися за велику викладацьку роботу як приват-доцент.

Третя дисертація «**Physische Monadologie**» надала право на заняття посади екстраординарного професора, яку він отримав тільки в 1770 р.

Відповідно до правил йому довелося захистити три дисертації протягом двох років.

Після здобуття ступеня доктора наук Кант викладав протягом 40 років.

Allgemeine Naturgeschichte und
Theorie des Himmels
«**Загальна природна історія та
теорія небес**»
1755 р.

Nova dilucidatio 1755 p.

Під час Семирічної війни з 1758 по 1762 рік Кенігсберг перебував під юрисдикцією російського уряду. Період російської окупації був найменш продуктивним у творчості Канта: за всі роки панування Російської імперії над Східною Пруссією з-під пера філософа вийшли лише кілька есе, присвячених землетрусам. Відразу ж після звільнення Східної Пруссії з-під російської окупації Кант видав цілу серію робіт. Згодом він заявляв: «Росіяни – наші головні вороги».

З 1786 р. Кант посідає посаду ректора університету, а в 1788 р. переобирається на другий термін.

Особисте життя Канта не склалося. Він ніколи не був одружений, ніколи не виїжджав за межі рідного міста, спілкувався тільки з друзями та своїми учнями, ніколи не зраджував своїм ще зі студентських років заведеним звичкам, підпорядковуючи всю свою діяльність суворому незмінному розпорядку. З 1747 по 1751 р. прожив біля Кенігсберга в будинку, який зберігся досі.

Через стан здоров'я в 1797 р. він був вимушений відмовитись від читання лекцій, а через кілька років і від наукової діяльності. Як стверджують біографи Канта, 12 лютого 1804 р. з почуттям полегшення і ледь не із задоволенням великий філософ пішов з цього світу.

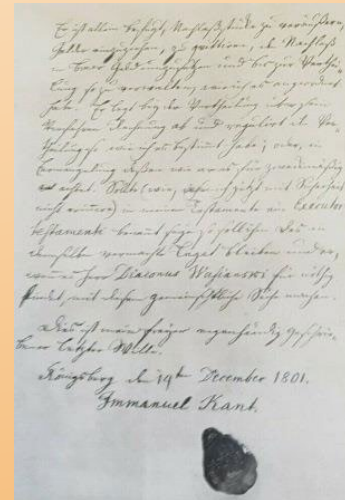

Іммануїл Кант з друзями, серед яких Крістіан Якоб Краус, Йоганн Георг Гаманн, Теодор Готтліб фон Гіппель і Карл Готфрід Гаген https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kant_doerstling2.jpg

Іммануїл Кант, чорно-біла ілюстрація портрета Верне (близько 1800 р.)
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Immanuel_Kant2.jpg

Залишена Кантом спадщина понад двісті років вважається початком тих процесів, які згодом змінили увесь світ. Його критична філософія стала основою природничо-наукового матеріалізму. Хоча в більш зрілому віці він дійшов висновку, що для пояснення процесів життя тільки цього, як він називав – механістичного уявлення, недостатньо, але його теорія вже стала жити незалежним життям.

Заповіт Канта

Основні філософські ідеї Іммануїла Канта

Філософію Канта поділяють на два періоди – **докритичний** (до початку 70-х рр. XVIII ст.) і **критичний**, коли Кант розпочав досліджувати обмеження розуму.

У «докритичний» період Кант виступав як знаний учений, теоретик, природодослідник. У цей період він визнавав можливість об'єктивного існування речей поза свідомістю людини. Цій проблематиці філософ присвятив блискучу роботу **«Загальна природна історія і теорія неба»**(1755), в якій обґрунтував гіпотезу про природне походження Сонячної системи. Кант пояснював процес виникнення Сонячної системи діянням протилежних сил і тенденцій – притяганням і відштовхуванням, доцентровими і відцентровими силами.

У «критичний період» творчість Канта набуває іншого гатунку. Він фактично став на шлях заперечення пізнання речей, їх сутності. Результати своїх досліджень виклав у своїх відомих працях: **«Критика чистого розуму»**, **«Критика практичного розуму»**, **«Любов-основа всього»**. Головна ідея цих творів – «критика» теорії пізнання, теза про те, що людина, перш ніж з'ясувати сутність речей, має встановити межі своїх пізнавальних можливостей: що вона може пізнати, а що не зможе.

Основною рисою філософії Канта є її двоїстість, поєднання в одній системі різнорідних, протилежних філософських напрямів. Основна суперечність філософського вчення Канта – це невідповідність між визнанням ним існування речей, явищ природи поза свідомістю людини і запереченням їхнього пізнання.

<https://kpekIntu.at.ua/e-book/philosofija/page22.html>

«Кант у дослідженні»
(Літографія Генріха Вольфа
(1909).

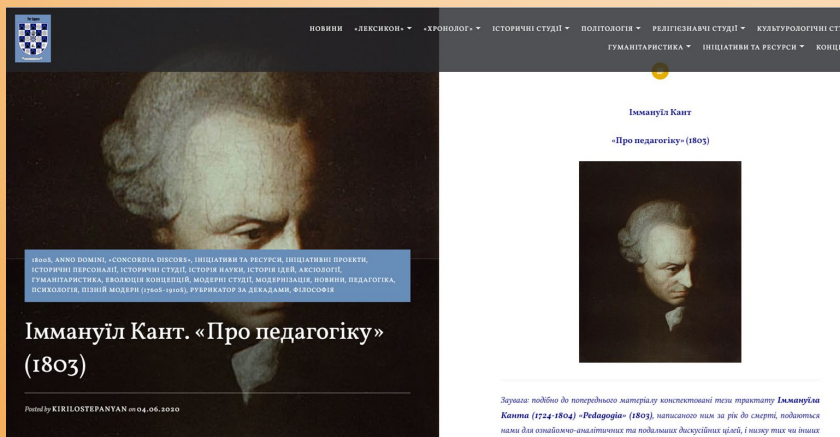
https://www.kant.uni-mainz.de/ikonographie/stich_dr_uck_holzschnitt.html

Основні педагогічні ідеї Іммануїла Канта

Ключовими твердженнями в педагогічній системі Канта є: «Виховання необхідне тільки для людини», «людина може стати людиною лише завдяки вихованню. Вона не більше того, що з неї робить виховання».

Під поняттям «виховання» Кант розуміє: «догляд» (нагляд), «дисциплінування» (становлення поведінки, соціалізація) і навчання разом із «формуванням морального обличчя». Догляд потрібен малюку, дисциплінувати належить дошкільників, навчати і формувати моральне обличчя треба школярам – тобто, кожному своє!

Головні завдання виховання, визначені Кантом – культивування особистості (навчання), цивілізування (соціалізація) і моралізування (моральне виховання).

Іммануїл Кант «Про педагогіку» (1803). – Режим доступу:

<https://peraspera.video.blog/2020/06/04/іммануїл-конт-про-педагогіку-1803/>

Гаврищак, І. І. Педагогічні аспекти в науковій діяльності Іммануїла Канта / І. І. Гаврищак // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – Вип. 35. – С. 338–347. – Режим доступу:

https://www.researchgate.net/publication/352276016_Pedagogicni_aspekti_v_naukovij_dialnosti_Immanuila_Kanta

I. Кант вважається одним із основоположників **Бібліотечної педагогіки**. Він дослідив теоретичну складову понять «культура», «пізнання», «творчість», «просвіта», «виховання», «навчання». Багато уваги приділяв читанню й написанню книжок, роботі в бібліотеці. Виокремив феномен «читацької публіки», тобто інтелектуальної аудиторії, до якої варто апелювати, ставити їй запитання. Книжка, на думку філософа, є фізичним витвором, зверненням видавця до публіки. За I. Кантом, основними засадничими принципами, що реалізуються у процесі читання, є керівництво читанням, яке здійснюють фахівці – вчителі, наставники, бібліотекарі або ж самі читачі, що досягли певного освітнього рівня. Внаслідок творчого осмислення інформації з книжок створюється нове знання. Ідеї I. Канта визначають основні принципи інтелектуальної праці з книжкою і слугують фундаментом бібліотечної педагогіки. Читання книжок з метою розвитку та виховання під керівництвом досвідченого наставника має вагомий ціннісно-цілеспрямований характер і визначає самоактуалізацію особистості.

Бібліотечна педагогіка [Електронний ресурс] / Українська бібліотечна енциклопедія. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua/article/Бібліотечна%20педагогіка>

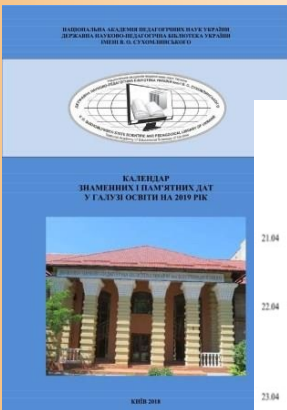
**Улюблений вислів Канта:
«Жити треба головним чином для того,
щоб працювати».**

Immanuel Kant

Довідкові матеріали про І. Канта

Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на 2019 рік / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Світла Н. О., Шолохова Н. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; відп. за вип. Страйгородська Л. І. ; літ. ред. Л. Редько-Шпак] // Шк. б-ка плюс : наук.-метод. часопис. – 2018. – Листопад (№ 21/22). – С. 39.

акад. наук, дійсний член Наукового товариства імені Шевченка у Львові, заступник співредактора журналу Харківської університету, директор Музею Соцблизької України (нині - Харківська історичної музеї), один із фундаторів Харківської громадської бібліотеки та Харківської «Пресоти». Автор історико-етнографічної повісті «Сабоскіан», збірки етнографічних екскурсій «Культура предків», педагогічної праці «Про єдиносвітність, шкільну підготовку та географію України». Авторства праці українською мовою (наступні 2 і 3) та ін.

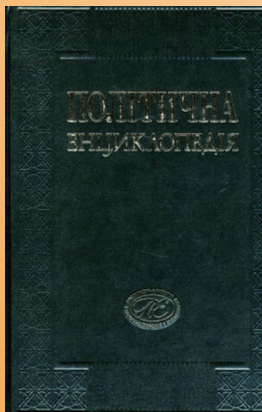
21.04 – **Всесвітній день творчості та інноваційної діяльності.**

– **10 років (2009) і 10-літтю ЮНЕСКО** в Парку міфів: відкриття Світової міфологічної бібліотеки (СББ, сайт WDL), ознаки з партнерів СББ з Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського

22.04 – **295 років від дня народження Іммануїла Канта** (1724-1804). Немецький філософ, педагог, основоположник німецької класичної філософії, ректор Кенігсберзького університету. Автор статті «Підстави права», «Звідки природна історія і теорія неба», «Критика чистого розуму», «Критика прикладного розуму», «Антропологія з прагматичної точки зору».

23.04 – **Всесвітній день книги та авторського права.**

– **455 років від дня народження Вільяма Шекспіра** (1564-1616). Англійський драматург і поет, гуманіст доби Відродження. Автор комедій «Робертська порочність», «Сон літньої ночі», «Батько ганясу дариного», соціально-філософських трагедій «Ромео і Джульєтта», «Гамлет», «Отелло», «Король Лір», античних трагедій «Катон і Клеопатра», «Юлій Цезарь», історичних драм-аром «Річард III», «Юлій Цезарь», «Гамлет IV», а також комедійного акта сатиричного Актів

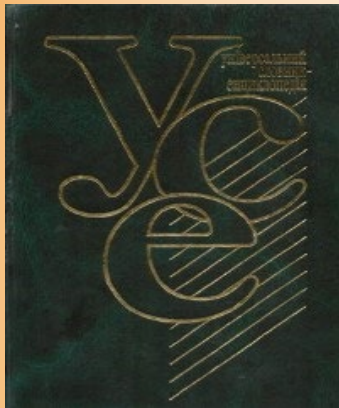

ВІСНИК 313

Вісник 313 – це спеціальний випуск журналу «Політична енциклопедія» НАН України, який виходить у червні кожного року. Він містить статті, присвячені актуальним політичним подіям, аналізуючи їх з точки зору політичної науки та практики. У цьому випуску також наведено огляди на сучасні політичні процеси в Україні та світі, а також результати досліджень у галузі політичної енциклопедії. Вісник 313 є важливим джерелом інформації для фахівців у галузі політичних наук, а також для широкого загалу, який цікавиться сучасною політикою.

Денисенко В. Кант Іммануїл // Політична енциклопедія / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. імені І. Ф. Кураса ; редкол.: Юрій Левенець (голова) [та ін.] ; [упоряд. Ю. Шаповал]. – Київ: Парлам. вид-во, 2011. – С. 313. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21IDBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0003908

Кант Іммануїл // Універсальний словник-енциклопедія / голов. ред. ради чл.-кор. НАНУ М. Попович. – 2-ге вид., допов. – Київ : ПВП Всеувиго, 2001. – С. 604–605. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0008949>

на програмний центр трансмісії відео-аудіо. Діагностика й керування системою здійснює мікропроцесор. Висока якість передачі забезпечується за рахунок використання спеціального кодування. Ці параметри виконують свої функції за допомогою спеціалізованих блоків керування передачею. З'являється можливість передачі відео-аудіо-даних у форматі MPEG-2, який дозволяє зменшити об'єм передаваних даних у 2 рази. Крім того, на базі Філіпс є програмне забезпечення, яке дозволяє налаштувати систему на передачу даних у форматі MPEG-1, який використовується в мережах Інтернет. Крім того, на базі Філіпс є програмне забезпечення, яке дозволяє налаштувати систему на передачу даних у форматі MPEG-2, який використовується в мережах Інтернет.

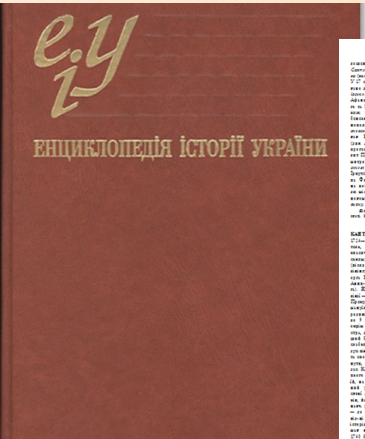
Кант

Кант Іммануїл (1724–1804) – німецький філософ, математик, педагог, юрист. Засновник трансцендентальної філософії. Автор творів «Про загальну теорію права», «Про право війни та миру», «Про право природи». Кант вважав, що мораль повинна ґрунтуватися на розумі, а не на емоціях. Він розробив концепцію категоричного імперативу, згідно з якою моральні дії повинні виконуватися незалежно від наслідків. Кант також вважав, що держава повинна ґрунтуватися на законі, а не на силі. Він розробив концепцію правової держави, згідно з якою держава повинна захищати права громадян. Кант вважав, що людина повинна мати право на свободу думки та совісті. Він розробив концепцію автономії, згідно з якою людина повинна керувати себе сама. Кант вважав, що мораль повинна ґрунтуватися на розумі, а не на емоціях. Він розробив концепцію категоричного імперативу, згідно з якою моральні дії повинні виконуватися незалежно від наслідків. Кант також вважав, що держава повинна ґрунтуватися на законі, а не на силі. Він розробив концепцію правової держави, згідно з якою держава повинна захищати права громадян. Кант вважав, що людина повинна мати право на свободу думки та совісті. Він розробив концепцію автономії, згідно з якою людина повинна керувати себе сама.

Кант Іммануїл (1724–1804) – німецький філософ, математик, педагог, юрист. Засновник трансцендентальної філософії. Автор творів «Про загальну теорію права», «Про право війни та миру», «Про право природи». Кант вважав, що мораль повинна ґрунтуватися на розумі, а не на емоціях. Він розробив концепцію категоричного імперативу, згідно з якою моральні дії повинні виконуватися незалежно від наслідків. Кант також вважав, що держава повинна ґрунтуватися на законі, а не на силі. Він розробив концепцію правової держави, згідно з якою держава повинна захищати права громадян. Кант вважав, що людина повинна мати право на свободу думки та совісті. Він розробив концепцію автономії, згідно з якою людина повинна керувати себе сама.

Кант Іммануїл (1724–1804) – німецький філософ, математик, педагог, юрист. Засновник трансцендентальної філософії. Автор творів «Про загальну теорію права», «Про право війни та миру», «Про право природи». Кант вважав, що мораль повинна ґрунтуватися на розумі, а не на емоціях. Він розробив концепцію категоричного імперативу, згідно з якою моральні дії повинні виконуватися незалежно від наслідків. Кант також вважав, що держава повинна ґрунтуватися на законі, а не на силі. Він розробив концепцію правової держави, згідно з якою держава повинна захищати права громадян. Кант вважав, що людина повинна мати право на свободу думки та совісті. Він розробив концепцію автономії, згідно з якою людина повинна керувати себе сама.

Кант Іммануїл (1724–1804) – німецький філософ, математик, педагог, юрист. Засновник трансцендентальної філософії. Автор творів «Про загальну теорію права», «Про право війни та миру», «Про право природи». Кант вважав, що мораль повинна ґрунтуватися на розумі, а не на емоціях. Він розробив концепцію категоричного імперативу, згідно з якою моральні дії повинні виконуватися незалежно від наслідків. Кант також вважав, що держава повинна ґрунтуватися на законі, а не на силі. Він розробив концепцію правової держави, згідно з якою держава повинна захищати права громадян. Кант вважав, що людина повинна мати право на свободу думки та совісті. Він розробив концепцію автономії, згідно з якою людина повинна керувати себе сама.

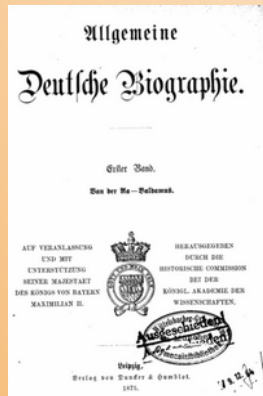
Кант

Мироненко О. М. Кант Іммануїл // Енциклопедія історії України : [в 10 т.] / Ін-т історії України НАН України ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; редкол.: голова В. А. Смолій [та ін.]. – Київ : Наукова думка, 2007. – Т. 4 : Ка-Ком. – С. 83–84. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=0&S21FMT=onlinebook&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0000743>

Кант Immanuel // Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. II. G-L / nauk. T. Pilch. – Warszawa : Zak, 2003. – S. 521–524.

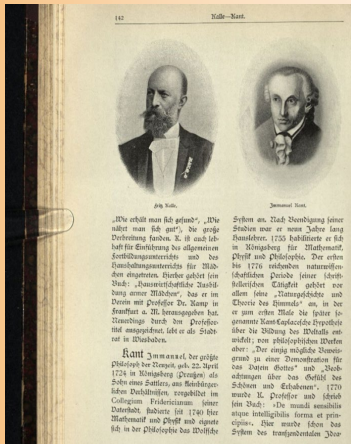
Norbert Hinske Immanuel Kant. Neue Deutsche Biographie (NDB). – Band 11. – Duncker & Humblot, Berlin, 1977. – S.110–125. – Режим доступа: <https://www.deutsche-biographie.de/gnd118559796.html#ndbcontent>

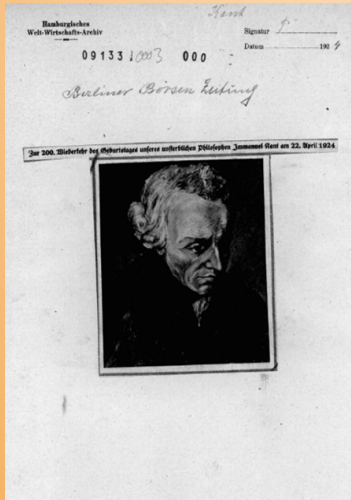
Allgemeine Deutsche Biographie (ADB). – Band 15. – Duncker & Humblot, Leipzig, 1882. – S. 81–97. – Режим доступа: <https://daten.digital-sammlungen.de/bsb00008373/images/index.html?seite=83>

Paul Guyer Kant Immanuel / E. Craig (ed.): Routledge Encyclopedia of Philosophy. – London 1998. – Режим доступа: https://www.rep.routledge.com/articles/biographical/kant-immanuel-1724-1804/v-1;PROPAGATOR_SESSIONID=3B01FEDC887C3E5B8ABBD8C8F557F7F9

Німецький шкільний світ XIX століття в словах і малюнках
 // Bibliothek für Bildungsgeschichtliche Forschung des DIPF :
 [сайт]. – Режим доступу:
<https://goobiweb.bbf.dipf.de/viewer/image/481079971/150/LOG0185/>

Kant Immanuel // DFG-Viewer : [сайт]. – Режим доступу: https://dfg-viewer.de/show?tx_dlf%5Bdouble%5D=0&tx_dlf%5Bid%5D=https%3A%2F%2Fpm20.zbw.eu%2Ffolder%2Fpe%2F0091xx%2F009133%2Fpublic.mets&tx_dlf%5Bpage%5D=2&cHash=aa6d7376ec49fe3a913b2683ddc70c71

Kant-Studien : Philosophische Zeitschrift der Kant-Gesellschaft. – Режим доступу: <https://www.degruyter.com/journal/key/kant/html>

Дослідницький центр Канта в Майнцському університеті Йоганна Гутенберга. –
Режим доступу:

https://www.philosophie.fb05.uni-mainz.de/forschungsstellen-und-weitere-einrichtungen/fs_kant/

Товариство Канта е. V. – (Інформація про кантознавство, опублікована Кантівським товариством, календар подій, збірка посилань). – Режим доступу:
<http://www.kant-gesellschaft.de/>

Іммануїл Кант : Форум Університету Мартіна Лютера Галле-Віттенберг
(керівник Хайнер Ф. Клемме). – Режим доступу:

https://www.phil.uni-halle.de/immanuel-kant-forum_ikf/

Праці І. Канта

Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels, oder Versuch von der Verfassung und dem mechanischen Ursprunge des ganzen Weltgebäudes, nach Newtonischen Grundsätzen abgehandelt / [Іммануелем Кант]. – [1755]. – Режим доступу: <https://web.viu.ca/johnstoi//kant/kant2g.htm>

Переклад назви: Універсальна природна історія та теорія небес, або Спроба пояснити конституційне та механічне походження Всесвіту на принципах Ньютона.

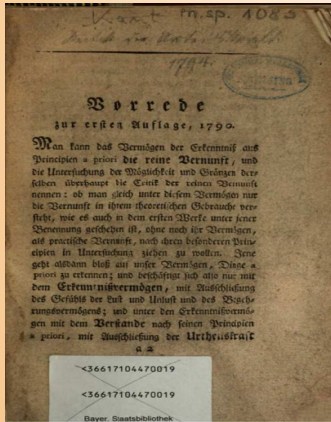
Kritik der reinen Vernunft / Immanuel Kant; herausgegeben von Karl Kehrbach. – Leipzig : Druck und Verlag von Philipp Reclam jun., 1787. – XXVI, 702, [1] p. – (Universal Bibliothek). – Нім. мов. – Режим доступу: <https://nowxhere.files.wordpress.com/2014/09/kant-kritik-der-reinen-vernunft.pdf>

Переклад назви: Критика чистого розуму

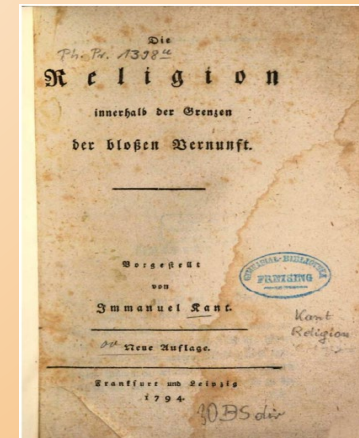
Kritik der praktischen Vernunft / von Immanuel Kant ; herausgegeben von Karl Kehrbach. - Leipzig : Druck und Verlag von Philipp Reclam jun., 1797. – XIV, 196 p. – (Universal Bibliothek). – Нім. мов. – Режим доступу: <https://www.deutsche-digitale-bibliothek.de/item/YVKASDU4F7MQJEFHDQHAJIMCZ5P2P2RK>

Переклад назви: Критика практичного розуму

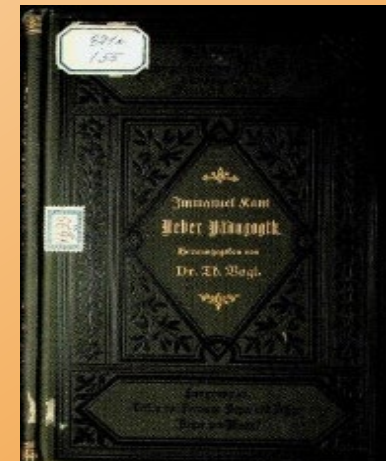
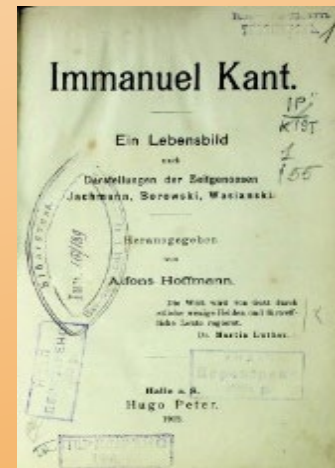

**Critik der Urtheilskraft / Immanuel Kant. – Frankfurt, Leipzig, 1794. – LX, 482 S. – Нім. мов. – Режим доступу: <https://www.digitale-sammlungen.de/en/view/bsb10045002?page=,1>
Переклад назви: Критика судження**

**Die Religion innerhalb der Grenzen der blossen Vernunft / von Immanuel Kant. – Leipzig : Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, 1794. – XXXII, 220 S. – Нім. мов. – Режим доступу: <http://www.zeno.org/Philosophie/M/Kant,+Immanuel/Die+Religion+innerhalb+der+Grenzen+der+blo%C3%9Fen+Vernunft>
Переклад назви: Релігія в межах простого розуму**

**Ein Lebensbild : nach Darstellungen der Zeitgenossen Jachmann, Borowski, Wasianski / herausgegeben von Alfons Hoffmann. – Halle : Hugo Peter, 1902. – XIV, 442 S. – Режим доступу: https://archive.org/details/bub_gb_Oms_AAAAIAAJ
Переклад назви: Картина життя**

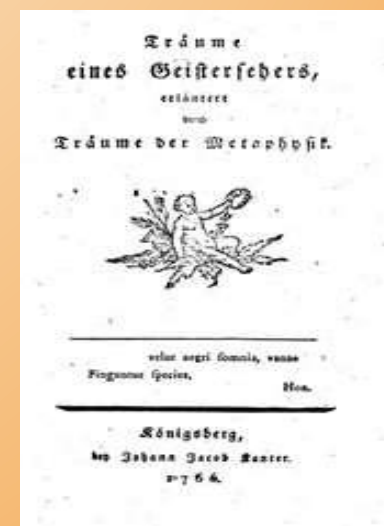

Grundlegung zur Metaphysik der Sitten / von Immanuel Kant ; herausgegeben von Theodor Fritzsche. – Leipzig : Verlag von Philipp Reclam jun, [1904]. – 106, [1] S. – Режим доступа: [https://www.bard.edu/library/pdfs/archives/Kant-Grundlegung zur Metaphysik der Sitten.pdf](https://www.bard.edu/library/pdfs/archives/Kant-Grundlegung%20zur%20Metaphysik%20der%20Sitten.pdf)
Переклад назви: Основи метафізики моралі

Träume eines Geistersehers erläutert durch Träume der Metaphysik / von Immanuel Kant. – Königsberg : bei Johann Jacob Ranter, [19--?]. – XXXIII, 75 S. – (Universal Bibliothek ; 1320). – Режим доступа: <https://www.gutenberg.org/files/36076/36076-h/36076-h.htm>

Переклад назви: Сні духовного провидця, що пояснюються мріями про метафізику

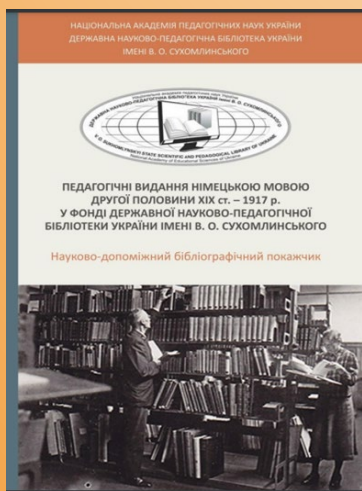

Іммануїл Кант // The Internet Archive. – Режим доступу: <https://archive.org/search?query=immanuel+Kant+AND+mediatypre:texts> (Англійською мовою, цифрові копії)

Зібрання творів Канта – нове видання, перегляд і завершення творів Іммануїла Канта. (Проект Берлін-Бранденбурзької академії наук під керівництвом Фолькера Герхардта). – Режим доступу: <https://kant.bbaw.de/de>

Педагогічні видання німецькою мовою другої половини XIX ст. – 1917 р. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Дяченко Л. М., Крочочева Н. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Крочочева Н. М.]. – Вінниця : ТВОРИ, 2022. – 214 с. – Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31683>
Відомості про твори Канта (Kant I.): 668; 40, 41, 46, 47, 48; 53, 55, 59, 114, 118, 178, 324, 550.

Дослідження філософської та педагогічної доктрин І. Канта

Богдашевский, Д. Философия Канта. Вып. 1. Анализ Критики чистого разума и Критики практического разума / [соч.] Д. Богдашевского. – Киев : Тип. Императорского университета Св. Владимира Н. Т. Корчак-Новицкого, 1898. – 158 с.

Переклад назви: Філософія Канта. Вип. 1. Аналіз Критики чистого розуму і Критики практичного розуму

Ланге, Ф. А. История материализма и критика его значения в настоящем. Т. 1. История материализма до Канта / Ф. А. Ланге ; перевод с 5-го нем. изд. под ред. и с предисл. Владимира Соловьева. – Киев ; Харьков : Южно-Русское Книгоиздательство Ф. А. Иогансона, [1899] ("Центральная" Типо-Литогр. М. Я. Минкова). – XV, 323 с.

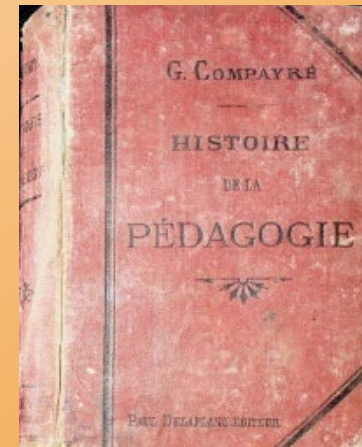
Переклад назви: Історія матеріалізму та критика його значення у теперішньому

Compayré, Gabriel. Histoire de la Pédagogie / par Gabriel Compayré. – 10ème éd. – Paris : Librairie Classique Paul Delaplane, [189-?] (Corbeil : Imprimerie Créte). – XVI, 491 с. – Фр. мов.

[https://www.furet.com/media/pdf/feuilletage/9/7/8/2/0/1/2/5/9782012550186.](https://www.furet.com/media/pdf/feuilletage/9/7/8/2/0/1/2/5/9782012550186.pdf)

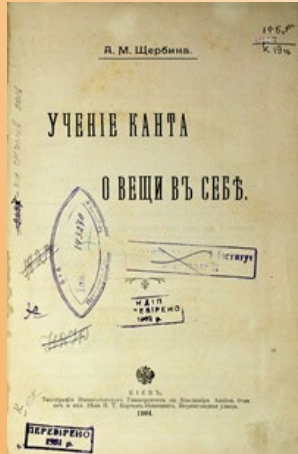
[pdf](https://www.furet.com/media/pdf/feuilletage/9/7/8/2/0/1/2/5/9782012550186.pdf)

Переклад назви: Історія педагогіки

Voblyj, K. G. Problema vospitaniya po Kantu : (ocherk iz istorii pedagogiki) / K. G. Voblyj. – Varshava : v Tipografii gubernskogo pravleniya, 1904. – 61 s.

Переклад назви: Проблема виховання за Кантом: (нарис з історії педагогіки)

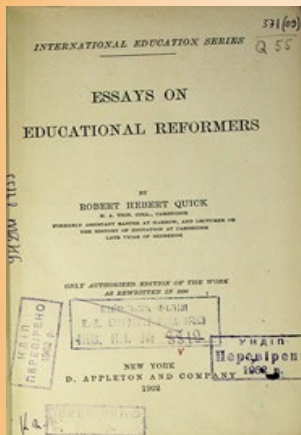
Shherbina, A. M. Uchenie Kanta o veshhi v sebe / A. M. Shherbina. – Kiev : Tip. Imperatorskogo Universiteta sv. Vladimira Akcz. O-va pech. i izd. dela N. T. Korchak-Noviczkgogo, 1904. – VIII, 159 s.

Переклад назви: Вчення Канта про речі в собі

Filosofskie issledovaniya, obozreniya i proch. / izdavaemy`e pod red. G. Chelpanova. – Kiev : Tip. Imperatorskago Universiteta sv. Vladimira Akcz. O-va pech. i izd. dela N. T. Korchak-Noviczkgogo, 1904 – 1907. – Т. 1, вып. 1 ; Т. 1, вып. 2 ; Т. 1, вып. 3 ; Т. 1, вып. 4. – [719] s. razd. pag. – (Trudy` Psikhologicheskoy Seminarii pri Universitete Sv. Vladimira).

Переклад назви: Філософські дослідження, огляди та ін.

Quik R. H. Essays on Educational Reformers / by Robert Hebert Quik. – New York : D. Appleton and Company, 1902. – 568 p. (International Education Series / edited by William T. Harris ; vol. XVII). – Англ. мов.
Переклад назви: Нариси реформаторів освіти

Krause, F. W. D. Die Kant-Herbartsche Ethik : Kritische Studie / von F. W. D. Krause. – Gotha : G. F. Thienemanns Hofbuchhandlung, 1889. – IV, 158 S.

Переклад назви: Етика Канта-Гербарта: критичні студії

Andreae, C. Die Entwicklung der Theoretischen Pädagogik / von Carl Andreae. – Leipzig : Druck und Verlag von B. G. Teubner, 1911. – 188 s.

<https://digital.franckehalle.de/mod6a/content/titleinfo/198184>

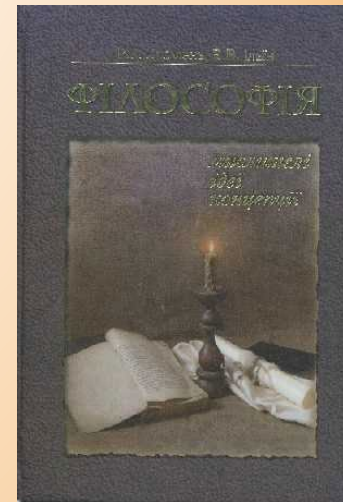
Переклад назви: Розвиток теоретичної педагогіки

Schön, F. Kant und die Kantianer in der Pädagogik : Referat und neue Beiträge zur Geschichte der Pädagogik / von Friedrich Schön. – Langensalza : Hermann Beyer & Söhne (Beyer & Mann), 1911. – 42 s. – (Pädagogische Magazin : abhandlungen vom Gebiete der Pädagogik und ihrer Hilfswissenschaften / Begrundet von Friedrich Mann ; Heft 434).

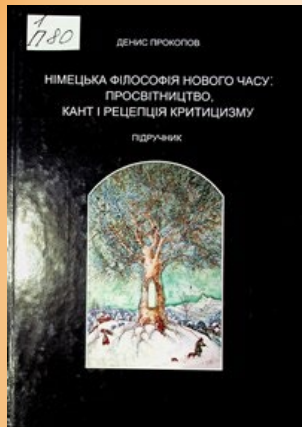
Переклад назви: Кант і Кантіанці у педагогіці: презентація та нові внески в історію педагогіки

Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції : підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. - Київ : Книга, 2005. – 528 с. – Бібліогр.: в кінці розд.
Із змісту: 7.2. Філософська система І. Канта. – Режим доступу:
<https://studentbooks.com.ua/content/view/1371/53/1/2/#8312>

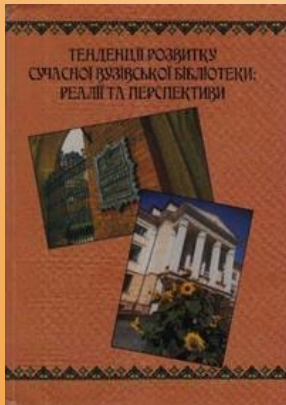
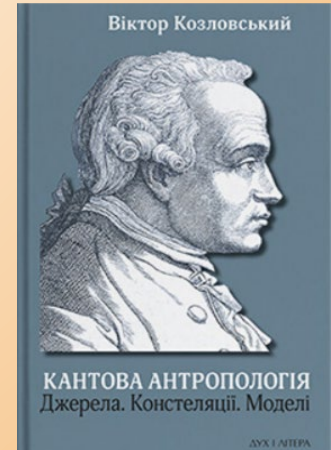

Гузар, І. Вибрані праці про Г. Сковороду (1722–1794), Т. Г. Шевченка (1814–1861) і І. Канта (1724–1804) з нагоди пам'ятних дат / Ірина Гузар ; Всеукр. т-во "Просвіта" [ім. Тараса Шевченка]. – [Донецьк] : [Б. в.], 2004. – 297 с.

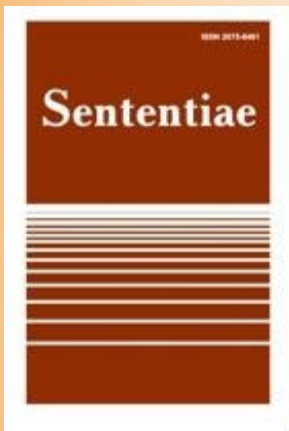

Прокопов, Д. Є. Німецька філософія Нового часу: Просвітництво, Кант і рецепція критицизму : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Д. Є. Прокопов ; [наук. ред. В. І. Ярошовець] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – [Київ] : Київський університет, 2013. – 895 с.

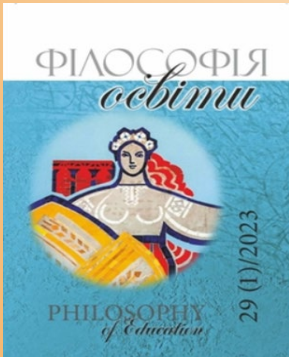
Козловський, В. П. Кантова антропологія: джерела, констеляції, моделі : монографія / Віктор Козловський. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2014. – 595 с. – Режим доступу: <https://duh-i-litera.com/bookstore/kantova-antropologija-dzherela-konsteljatsi-modeli>

Югансон, Н. Праці Іммануїла Канта у фондах Наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича / Н. Е. Югансон // Тенденції розвитку сучасної вузівської бібліотеки: реалії та перспективи : колективна монографія / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Наук. б-ка. – Чернівці : Чернівец. нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2021. – С. 184–189.

Давіденко В. Кант: мораль, антропологія, совість / В. Давіденко // Sententiae. – 2023. – Vol. 42, Iss. 2. – С. 111–118. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9670637/2023/42/2#gsc.tab=0

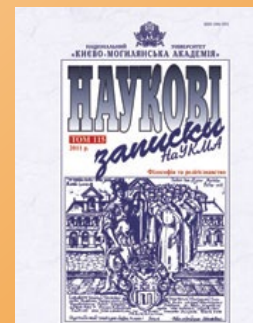

Бурковський І. З. До питання про стан української кантіани : переклади двох "Критик" versus альтернативні інтерпретації їх фрагментів / І. З. Бурковський // Філософія освіти. – 2023. – № 29(1). – С. 249–298. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2023_29\(1\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhilEdu_2023_29(1)_16)

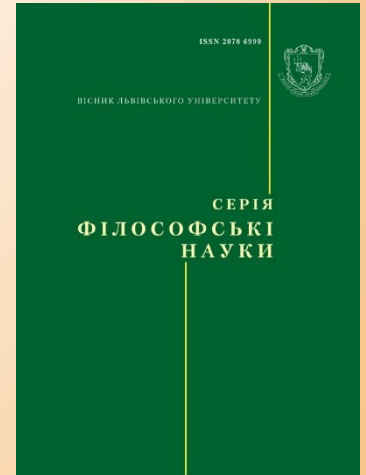
Разводова Т. О. Совість як внутрішня духовна форма культури у етиці І. Канта [Електронний ресурс] / Т. О. Разводова // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Серія : Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – 2023. – № 1. – С. 14–18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpiakct_2023_1_5

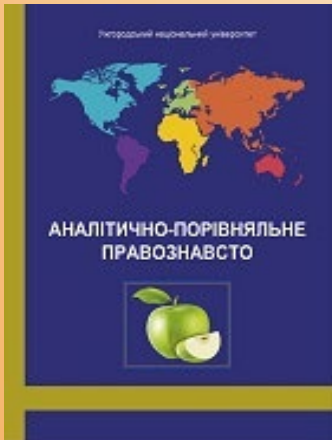
Козловський В. П. Морально-антропологічні засади педагогічної доктрини Іммануїла Канта / Козловський В. П. // Наукові записки НаУКМА. Том 115. Філософія та релігієзнавство. 2011. С. 26-31. – Режим доступу: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b5d3fa09-b4a9-4d71-880e-dcfc2f2b396a/content>

Лой А. Супровідний статус моральності у Канта [Електронний ресурс] / А. Лой // Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. – 2022. – Вип. 30. – С. 92-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_philos_2022_30_13

Панченко О. О. Кантівські погляди на право та мораль як складові верховенства права / О. О. Панченко // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2023. – № 2. – С. 426–429. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anopr_2023_2_76

Козярчук С. Оглядово-порівняльний аналіз концепції демократії та державного устрою як частини міжнародних відносин у "Праві народів" Джона Роулза та "До вічного миру" Іммануїла Канта [Електронний ресурс] / С. Козярчук // Людинознавчі студії. Серія : Філософія. – 2023. – Вип. 46. – С. 60–73. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Lstudf_2023_46_6

Панафідіна О. П. Чим І. Кант завершує "критичну справу"? (До питання про зміст третьої "Критики") [Електронний ресурс] / О. П. Панафідіна // Актуальні проблеми духовності. – 2022. – Вип. 23. – С. 47–63. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdu_2022_23_5

Пилипишин П. Б. Розкриття сутності людини як стержень індивідуалістичної концепції у філософії права Іммануїла Канта / П. Б. Пилипишин // Право і суспільство. – 2021. – № 1. – С. 15–21. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2021_1_5

Семенов І. С. Роль категоричного імперативу Канта у психіці людини [Електронний ресурс] / І. С. Семенов // Наукове пізнання: методологія та технологія. Філософія. – 2021. – Вип. 2. – С. 56–61. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmt_2021_2_10

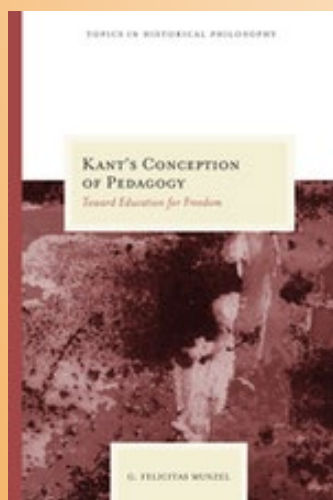

Гаврищак І. І. Педагогічні аспекти в науковій діяльності Іммануїла Канта / І. І. Гаврищак // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – Вип. 35. – С. 338–347. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2012_35_45

Laverty, M.J. Kant's Critical Philosophy as Pedagogical Praxis: A Call to Learn to Philosophize / Laverty M.J. // Stud Philos Educ. – 2019. – V. 38. – P. 335–338. – DOI: <https://doi.org/10.1007/s11217-018-9638-z>

Переклад назви: Критична філософія Канта як педагогічна практика: заклик навчитися філософствувати

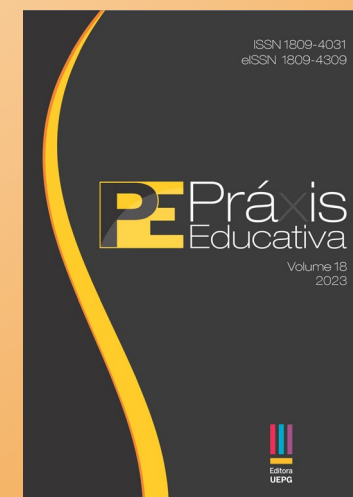

Munzel, G. F. Kant's Conception of Pedagogy: Toward Education for Freedom / Munzel G. F. – Northwestern University Press, 2012. – 472 p. – DOI: <https://doi.org/10.2307/j.ctv4cbg7k>

Переклад назви: Концепція педагогіки Канта: назустріч освіті для свободи

Gohar, A. A critical review of Kant thoughts on ethical education: a reflection on current era / Gohar A., Carvalho A. B. de // *Práxis Educativa*. – 2023. – V. 18. – P. 1–9. – DOI: 10.5212/PraxEduc.v.18.21400.023. – URL: <https://revistas.uepg.br/index.php/praxiseducativa/article/view/21400>.

Переклад назви: Критичний огляд думок Канта про етичну освіту: роздуми про сучасну епоху

Вшанування пам'яті

Статуя філософа
Іммануїла Канта, музей
Фрідріхсвердер церква
м. Берлін (Німеччина)

Аверс пам'ятної монети у 20 марок
Східної Німеччини з нагоди 250-річчя
від дня народження Іммануїла Канта

Пам'ятник Іммануїлу Канту
м. Голдап
Польща

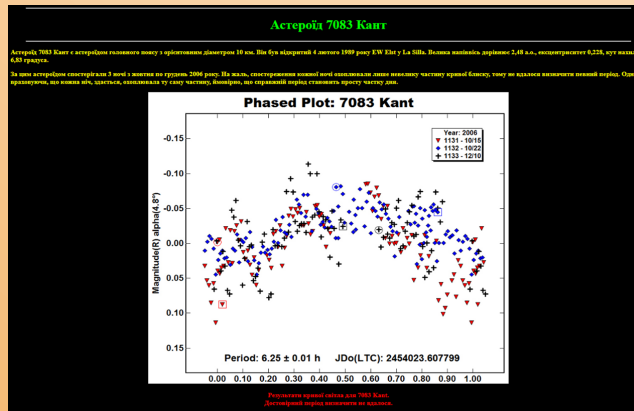
Рельєф Іммануїла Канта
(Секундогенітур, Дрезден)

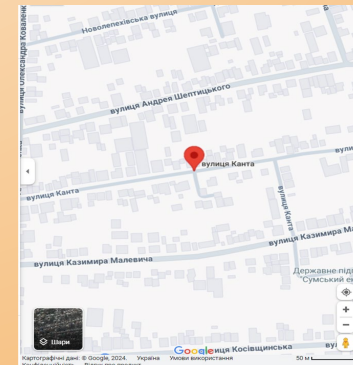
Площа Канта в м.
Дармштадті
Німеччина

Екскурсія парком філософів у м. Накано Японія
<https://www.w-k-essler.de/pdfs/Ph.G.%20-%20S.%20xy.pdf>

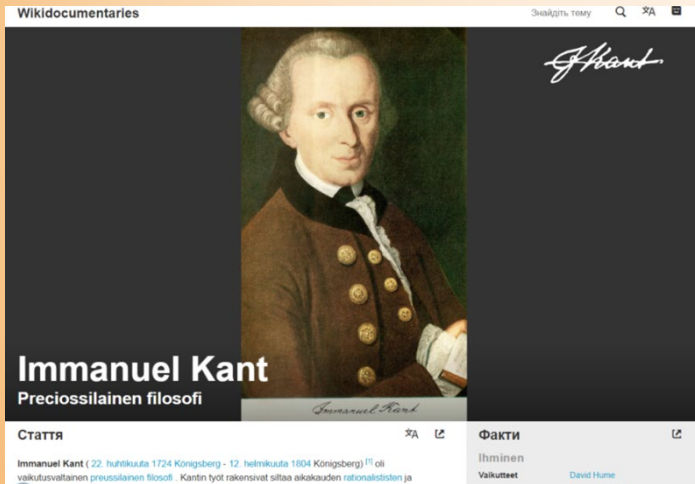

7083 Кант (7083 Kant) - астероїд головного поясу,
відкритий 4 лютого 1989 року.
<http://www.phys.ttu.edu/~ozprof/a7083.htm>

Вулиця Канта
м. Суми, Україна

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Immanuel Kant. Preussilainen filosofi [Електронний ресурс] / Wikidocumentaries : сайт. – Режим доступу: <https://wikidocumentaries-demo.wmcloud.org/Q9312>

Marburger Archiv – Kant und die Aufklärung [Електронний ресурс] / Philipps-Universität Marburg : сайт. – Режим доступу: <https://www.uni-marburg.de/de/fb03/philosophie/forschung/kant>

Britannica

Шукати в Британіці...

Логін Підпишіться

додому Ігри та вікторини Історія та суспільство Наука і техніка Біографії Тварини та природа Географія та подорожі Мистецтво та

Principiorum Primorum Cognitionis Metaphysicae Nova Dilucidatio

Principiorum Primorum Cognitionis Metaphysicae Nova Dilucidatio
твір Канта

ДІЗНАЙТЕСЯ ПРО ЦЮ ТЕМУ в цих статтях:
обговорюється в біографії

 В **Іммануїл Кант: Репетитор і приват-доцент**
У третій дисертації, *Principiorum Primorum Cognitionis Metaphysicae Nova Dilucidatio* (1755; «Нове пояснення перших принципів метафізичного пізнання»), Кант особливо проаналізував принцип достатньої причини, який у формулюванні Вольфа стверджує, що для всього існує достатня причина, чому швидше має бути, ніж не бути...

ДЕТАЛЬНІШЕ

Principiorum Primorum Cognitionis Metaphysicae Nova Dilucidatio [Електронний ресурс] / Britannica : вебсайт. – Режим доступу: <https://www.britannica.com/topic/Principiorum-Primorum-Cognitionis-Metaphysicae-Nova-Dilucidatio>

europaena

додому колекції оповідання поділіться своїми даними

606 РЕЗУЛЬТАТІВ У РОЗДІЛІ ОСОБА Immanuel Kant X

Іммануїл Кант
німецький філософ (1724–1804)

ПОДІЛІТЬСЯ

Immanuel Kant German philosopher (1724–1804) [Електронний ресурс] / Europeana : вебсайт. – Режим доступу: <https://www.europeana.eu/en/collections/person/145326-immanuel-kant?page=1>

Сторінки філософії | Словник історія | Навчальний посібник Хронологія | Логіка Філософія | FAQ | Токс

Іммануїл Кант (1724-1804)

Іммануїл Кант народився в східнопруському місті Кенігсберзі, навчався в його університеті і працював там репетитором і професором понад сорок років, ніколи не відлучившись від дому далі, ніж на п'ятдесят миль. Хоча його довільні життя було здебільшого спокон і регулярністю, інтелектуальна робота Канта легко виправдовувала його відсутність претезую на здійснення коперніканої революції у філософії. Починаючи зі своєї вступної дисертації (1770) про різницю між правом та лівою просторовою орієнтацією, Кант терлиць розробив найповнішу та найвпливовішу філософську програму сучасного епохи. Його центральна теза — про те, що можливість людського знання передбачає активну участь людського розуму — оманливо проста, але деталі її застосування, як відомо, склали.

Монументальна «Критика чистого розуму» (1781, 1787) довільно викладає умови для математичного, наукового та метафізичного знання у своїх «Трансцендентальній естетиці», «Трансцендентальній логіці» та «Трансцендентальній діалектиці», але Кант вважав за корисне запропонувати менш технічний виклад цих самих тем у *Prolegomena zu einer jeden künftigen Metaphysik die als Wissenschaft wird auftreten können* (*Prolegomena to any Future Metaphysik*) (1783). Ретельно розроблені судження на аналітичні чи синтетичні; а також на *априорні* чи *апостеріорні*, Кант вважав, що найважливіші й найважливіші різновиди людського знання спираються на синтетичні *априорні* судження, які, у свою чергу, можливі лише тоді, коли розум визнає умови свого власного досвіду. Таким чином, саме ми вив'язуємо форми простору й часу всім можливим відчуттям у математиці, і саме ми робимо весь досвід угодженням як наукове знання, зберігає традиційними уявленнями про субстанцію та причинність, застосовуючи чисті поняття розуміння до кожного можливого досвіду. Але результативні принципи такого роду справедливі лише для світу, який ми бачимо, і оскільки метафізичні положення шукають істину поза будь-яким досвідом, вони не можуть бути встановлені в межах розуму.

Звернені застосування цих принципів виражені в *Metaphysische Anfangsgründe der Naturwissenschaft* (Метафізичні основи науки про природу) (1786) і *Beantwortung der Frage: Ist es eine Erfahrung, daß wir denken?* (Про розуміння і трансцендентну свідомість) (1788-1791).

Stanford Encyclopedia of Philosophy

Browse About Support SEP

Search SEP

Immanuel Kant

First published Thu May 20, 2010; substantive revision Tue Jul 28, 2020

Immanuel Kant (1724–1804) is the central figure in modern philosophy. He synthesized early modern rationalism and empiricism, set the terms for much of nineteenth and twentieth century philosophy, and continues to exercise a significant influence today in metaphysics, epistemology, ethics, political philosophy, aesthetics, and other fields. The fundamental idea of Kant's "critical philosophy" — especially in his three Critiques: the *Critique of Pure Reason* (1781, 1787), the *Critique of Practical Reason* (1788), and the *Critique of the Power of Judgment* (1790) — is human autonomy. He argues that the human understanding is the source of the general laws of nature that structure all our experience; and that human reason gives itself the moral law, which is our basis for belief in God, freedom, and immortality. Therefore, scientific knowledge, morality, and religious belief are mutually consistent and secure because they all rest on the same foundation of human autonomy, which is also the final end of nature according to the teleological worldview of reflecting judgment that Kant introduces to unify the theoretical and practical parts of his philosophical system.

• 1. Life and works

Immanuel Kant [Електронний ресурс] / Philosophy Pages : вебсайт. – Режим доступу: <http://www.philosophypages.com/ph/kant.htm>

Immanuel Kant [Електронний ресурс] / Stanford Encyclopedia of Philosophy : вебсайт. – Режим доступу: <https://plato.stanford.edu/entries/kant/>

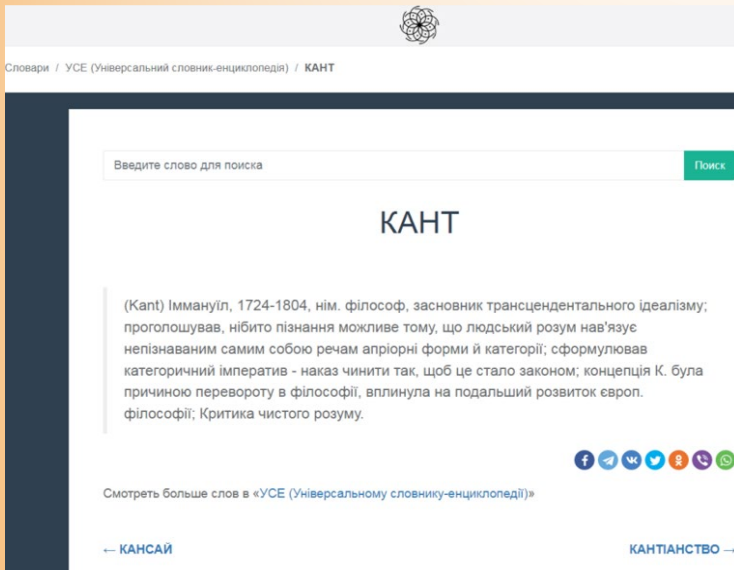
OKUMANIN SONUNA YÖLÇÜLÜK

Читання Джерел / Світова література

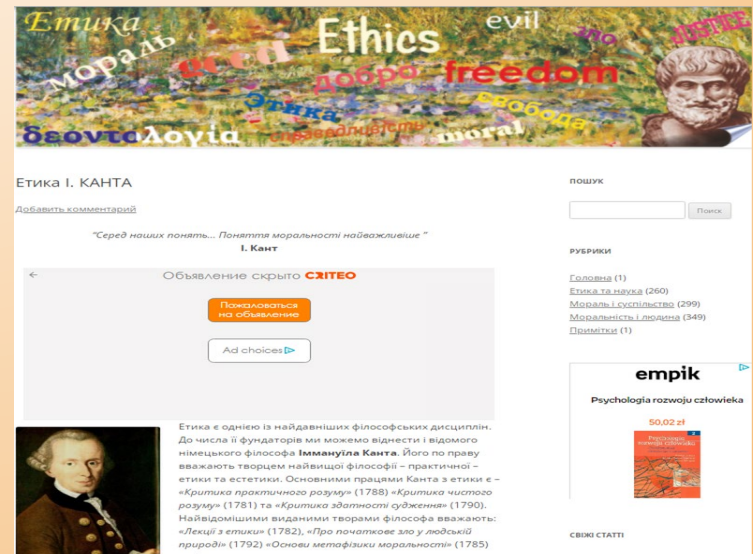
Іммануїл Кант (1724-1804, Німеччина)
Zeki Z. Kirtmaz, 1 січня 2023 р

НАЗВА КНИГИ (ОРИГІНАЛ)	ПЕРША ПУБЛІКАЦІЯ МОВОЮ ОРИГІНАЛУ	НАЗВА КНИГИ (ТУРЕЦЬКА)	ПЕРЕКЛАДАЧ	ЦЕ БУЛА НЕВІ	ПРОТЯГОМ РОКУ
Думки про справжню оцінку живих сил	1746	Про силу духу (?)	Хулусі Язиджіоглу	власний	1999
Дослідження питання про те, чи зазнала Земля в своєму обертанні навколо своєї осі, звадки якому вона змінило день і ніч, якісь зміни з перших часів свого походження, і з чого	1754	Розслідування питання про те, чи Земля обертається навколо своєї осі, спричиняючи перетворення дня та ночі, чи зазнала вона якихось змін із			

Immanuel Kant (1724-1804, Deutschland) [Електронний ресурс] / Okumaninsonunayolculuk : вебсайт. – Режим доступу: https://www.okumaninsonunayolculuk.com/html/alt_sayfa/kaynaklari-okumak/dunya/kant-immmanuel/

Кант [Електронний ресурс] / УСЕ : вебсайт.
 — **Режим доступу:**
<https://558.slovaronline.com/8050-%D0%9A%D0%90%D0%9D%D0%A2>

Etika I. Kanta [Електронний ресурс] / Etika : вебсайт. — Режим доступу:
<http://www.etika.in.ua/etika-i-kanta/>

Адреса:

**вул. Берлінського М., 9
Київ, 04060
Україна**

<https://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

**dnpb@i.ua (для офіційних
звернень)**

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок)

**fond.dnpb@ukr.net (послуги для
віддаленого користувача)**

**metodist22@ukr.net (методичний
супровід)**

**Виставку підготувала Фіх В. В. – провідний бібліотекар
відділу зберігання фонду та обслуговування
користувачів;
відповідальна – О. Б. Бондарчук завідувач відділу
зберігання фонду та обслуговування користувачів.**

**Використано матеріали з фонду ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського та Інтернет-ресурси.**